

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

3. Miejscowość

ZAKOPANE

12574

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

ok. 1900 r.

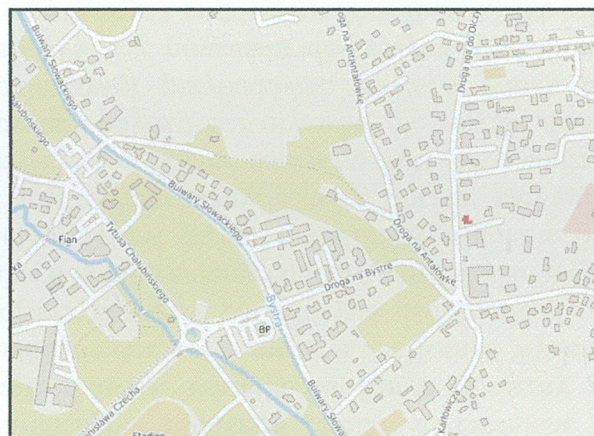
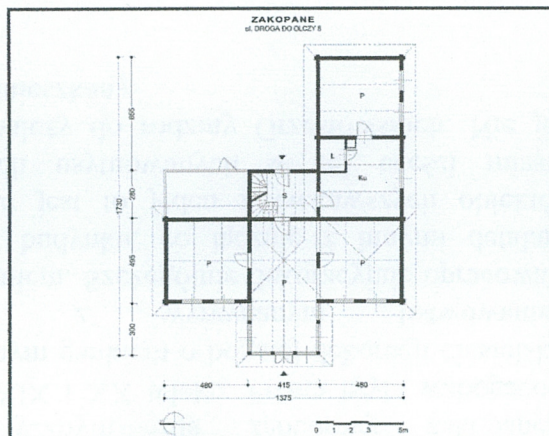
4. Adres

34-500 Zakopane
ul. Droga do Olczy 8.

nr ewidencyjny działki 14/1, obr. 144

nr księgi wieczystej

11. Materiały graficzne

5. Przynależność administracyjna

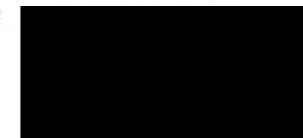
województwo małopolskie
powiat tatrzański
gmina Zakopane

6. Współrzędne geograficzne

N: 49°17'11.1" E: 19°58'49.6"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Formy ochrony

Gminna Ewidencja Zabytków
Wojewódzka Ewidencja Zabytków

Budynek mieszkalny przy ul. Droga do Olczy jest jednym z najstarszych budynków położonych przy ulicy, która od średniowiecza stanowiła trakt prowadzący przez rozrzucone góralskie osady. W miarę włączanie kolejnych wsi do Zakopanego ulica nabrała miejskiego charakteru. Ulica Droga do Olczy prowadząca z Olczy, przez Mrowce i Pardałówkę kończy się wlotem w ciąg ulic Droga na Bystre, Oswalda Balzera i Kasprowicza. W latach międzywojennych powstały tu wielkie gmachy hotelu „Imperial” i położonego nieopodal Sanatorium KBK. Obecnie przy ulicy tej rozwiniętą jest murowana zabudowa jednorodzinna i osiedlowa (apartamentowa). Budynek wzniesiony został około 1905 roku. Jest obiektem wzniesionym w stylu zakopiańskim, charakterystycznym dla zabudowy zakopanego przełomu XIX i XX wieku. Prosta bryła wzbogacona jest wydatnym gankiem o bogatej dekoracji ciesielsko-snycerskiej z wyrzynanym listwowaniem i kołkowaniem. Szczególnie dekoracyjnie opracowane są szczyty budynku, co łącznie z innymi detalami sprawia, że jest to jeden z ciekawszych obiektów zabytkowych usytuowanych w tej części miasta. Budynek należy do rodziny [REDAKTOWANE] Nie jest obecnie zamieszkaany.

Sytuacja. Budynek mieszkalny położony jest na Olczy w Zakopanem. Znajduje się na działce nr 14/1 w obrębie katastralnym nr 144. Działka posiada kształt zbliżony do prostokąta przylegającego dłuższym bokiem do ulicy. Działka nie posiada wyodrębnionych granic ogrodzeniem. Budynek stoi kilka metrów od ciągu ulicy Droga do Olczy, w jej pierzei wschodniej. Frontem skierowany jest zachód.

Budynek drewniany, w typie budownictwa regionalnego Podhala. Posiada typową bryłę dla obiektów wznoszonych na przełomie XIX i XX wieku i bogate zdobnictwo detalem architektonicznym i snycerskim, wskazującym na zamożność ówczesnych właścicieli nieruchomości. Budynek wzniesiony w konstrukcji zrębowej, na niewysokim kamiennym podmurowaniu. Zbudowany na planie litery, parterowy, z poddaszem nieużytkowy, z nowszą zapewne przybudówką przy południowej części elewacji tylnej. Budynek parterowy, częściowo podpiwniczony (pod przybudówką). Część frontowa pierwotnie jednotraktowa, obecnie półtoraktowa, trzy osiowa. Budynek nakryty dachami dwuspadowymi, półszczytowymi, krytymi eternitem.

Materiał, konstrukcja, technika.

Podmurówka wykonana z kamienia na zaprawie cementowo-wapiennej. Podwaliny i belki ścian wykonane z płazów drewna iglastego. Belki wiązane w węglach na zamek i rybi ogon, z nieznacznie wystającymi ostatkami. Belki uszczelniane z zewnątrz. Elewacja frontowa regularna, trzyosiowa, trzyczęściowa. Posiada od frontu obszerny ganek o konstrukcji szkieletowej, szalowany deskami z nadbijaną dekoracją snycerską w formie wycinanych serc i kwiatów. Otwory okienne ganku o prostokątne trójskrzydłowe, z półkolistymi nadświetlami o promienistych podziałach zaakcentowany w węgarkach i łukach kołkowaniem. Podobne promieniste węgarki posiadają dwuskrzydłowe, przeszklone drzwi od frontu ganku. Szczyt ganku o dekoracji ozdobnie docinanymi listwami z niewielki daszkiem okapowym w połowie płaszczyzny. Części boczne elewacji frontowej z parami smukłych, prostokątnych otworów okiennych z oknami dwuskrzydłowymi o poprzecznych, uchylnych luftach górą. Okna podwójne. Elewacje boczne budynku bez otworów okiennych. Analogiczne do frontu otwory okienne umieszczone w ścianie południowej przybudówki elewacji tylnej. Ściany wewnątrz budynku drewniane, nakryte stropami belkowymi z powalami deskowymi, dodatkowo wsparte na podciągach – sosrębach. Podłogi deskowe. Komunikacja z poddaszem drewnianą klatka schodowa umieszczoną w sieni w przybudówce, przy elewacji tylnej. Dachy budynku dwuspadowe, półszczytowe, o więźbie krokwiowo-jętkowej, kryte pierwotnie gontem, obecnie eternitem. Szczyty budynku szalowane ozdobnie deskami z niewielkimi okienkami o drobnych podziałach kwaterowych. Nad okienkami daszki okapowe. Budynek posiada ogrzewanie piecami kaflowymi. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 380 m ³	zab. ok. 110 m ²	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
18. Stan zachowania		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
Stan zachowania dobry		Zagrożony dewastacją. Otoczyć opieką konserwatorską.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Sąd Rejonowy w Zakopanem. Wydział Ksiąg Wieczystych – [REDACTED]
2. Akta miasta Zakopanego i Gminy Uzdrowskiej. Sprawy budowy willi, domów Zespół: 29/3066/0 sygn. 32/16/122-184). NAP. Ekspozytura w Spytkowicach
3. Zwierzchność Gminna w Zakopanem 1870-1928. Sygn. GMZ 16-18, 23, 33-100, dok. tech. domów i willi. NAP. Ekspozytura w Spytkowicach.

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

1. Możdziej Z., Szlak stylu zakopiańskiego. Zakopane 2014.
2. Biernot. T., Budynki witkiewiczowskie w Zakopanem. Materiały z badań inwentaryzacyjno-studialnych obiektów historycznych. Gliwice 2010.
3. Długołęcka L., Pinkwart M., Zakopane. Przewodnik historyczny. Pascal B-B, 2003
4. Możdziej Z., Styl zakopiański w architekturze [w:] Regionalizm, Regiony, Podhale. Pod red. Jerzego M. Roszkowskiego. Zakopane 1995, s. 23–52.
5. Tondos B., Styl zakopiański i zakopiańszczyzna. Wrocław 2004.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst

dr Marek Grabski październik 2019 r.

plany, rysunki

j. w.

fotografie

j. w.

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

Załącznik nr 1 – ilustracje

Załącznik nr 2 - ilustracje

Załącznik nr 3 – ilustracje

1. Miejscowość	ZAKOPANE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Zakopane	BUDYNEK MIESZKALNY – ul. Droga do Olczy 8.	Ilustracje
3. Powiat	tatrzański		
4. Województwo	małopolskie		

*widok od północy**widok od północnego - zachodu*

widok od południa

ganek budynku

1. Miejscowość	ZAKOPANE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BUDYNEK MIESZKALNY – ul. Droga do Olczy 8.	6. Zawartość załącznika Ilustracje dodatkowe
2. Gmina	Zakopane		
3. Powiat	tatrzański		
4. Województwo	małopolskie		

dekoracja stolarska ganku

otwory okienne

dekoracja szczytu budynku